

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/17/2024
Identifikačné číslo spisu:	2320011099
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2320011099.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kostolanskej a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku na neverejnom zasadnutí konanom 28.mája 2025 v Bratislave, v trestnej veci obvinenej L. U. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, o dovolaní obvinenej Mgr. L. U. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 9. februára 2023, sp. zn. 6To/60/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sa dovolanie obvinenej L. U.
o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Galanta (ďalej tiež „súd I. stupňa“) rozsudkom zo 16. februára 2022, sp. zn. 31T/105/2020, uznal obvinenú L. U. (ďalej tiež „obvinená“) za vinnú z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

„dňa 25.04.2019 v čase okolo 15.30 hod. viedla ako vodič motorové vozidlo Mazda Demio EČ: U.-Y. v Šoporni, na križovatke ulice Šalskej, označenej ako hlavná cesta, a ulice Fazulovej, označenej ako vedľajšia cesta, pri odbočovaní vľavo z ulice Fazulovej na ulicu Šaľskú smerom do centra plne nasledovala situáciu v cestnej premávke a nedala prednosť z jej pohľadu sprava po hlavnej ceste v smere do centra prichádzajúcemu motorovému vozidlu Volkswagen Golf EČ: U.-Y., ktoré viedol F. F., čím porušila povinnosti podľa § 4 ods. 1 písm. c) a § 20 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, v dôsledku čoho F. F. v snahe vyhnúť sa zrážke vybočil s vozidlom mimo cestu vpravo, kde prednou časťou vozidla narazil do chodca V. V., následkom čoho utrpel V. V. polytraumu, traumaticko hemoragický šok a poúrazovú chudokrvnosť, tržnozhoždenú ranu na záhlaví, pohmoždenie záhlavia s podliatinou obojstranne, podpodlebnicové zakrvácanie P-O vľavo, podpavúčnicové zakrvácanie F bilat, podpavúčnicové zakrvácanie T-P-O vľavo, početné odierky na temene hlavy, dve plytké tržné rany na pravom pleci, prasklinu lebky T-P vľavo idúcu na skalnú kosť so zakrvácaním processus mastoideus, hemothorax, zlomeninu IX. až XI. rebra vpravo s posunom lomných plôch, zlomeninu - abrupciu hornej ventrálnej hrany tela stavca L2, kompresívnu zlomeninu

tela stavca L1 s preliačením hornej krycej platničky o 1/4, pohmoždenie sleziny, dvojetážovú zlomeninu oboch kostí ľavého predkolenia s viacpočetnými drobnými lomnými líniami a ich posunom, odierky pravej dolnej končatiny, pohmoždenie pľúcneho tkaniva na bázach obojstranne, pneumocefalus T-O vľavo, pohmoždenie s podliatinou v drierkovej oblasti vpravo, prasklinu rukoväte prsnej kosti, pohmoždenie mozgu F vľavo a T na ventrálnom úseku T laloku vľavo a O vľavo, zlomeninu bočného výbežku L4 vľavo, s dobou hospitalizácie do 25.04.2019 do 14.05.2019 a od 16.05.2019 do 29.05.2019, počas ktorej bol pripútaný na lôžko a potreboval pomoc druhej osoby vo všetkých činnostiach, a následné liečenie v trvaní minimálne 5 mesiacov, počas ktorého bol obmedzený v osobných aktivitách, voľnočasových aktivitách, vybavovaní záležitostí na úradoch ako aj starostlivosti o domácnosť".

Za to bol obvinenej súdom I. stupňa uložený podľa § 157 ods. 2 Trestného zákona a § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. j) Trestného zákona peňažný trest vo výške 1 500 €.

Zároveň jej podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, bol ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 rok.

Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona súd I. stupňa obvinenej uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke v trvaní 1 rok.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd I. stupňa obvinenej uložil povinnosť nahradiť poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a. s., IČO: 35 937 874, sídlo Panónska cesta 2, Bratislava, škodu vo výške 5 662,14 €.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného V. V., nar. XX. T. XXXX, trvalé bydlisko V. XXX, odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor aj obvinená.

Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom z 9. februára 2023, sp. zn. 6To/60/2022, podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok Okresného súdu Galanta zrušil vo výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku pri nezmenenom výroku o vine a výroku o náhrade škody uložil obvinenej podľa § 157 ods. 2 Trestného zákona a § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, peňažný trest vo výške 3000 eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, ustanovil obvinenej náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona obvinenej uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke vo výmere 1 rok.

Odvolanie obvinenej odvolací súd zamietol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 9. februára 2023, sp. zn. 6To/60/2022, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Galanta zo 16. februára 2022, sp. zn. 31T/105/2020, podala obvinená dovolanie prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Dominika Burdu, advokáta so sídlom v Bratislave, doručené súdu I. stupňa 15. novembra 2023 a podané z dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Obvinená v rámci odôvodnenia dovolania predovšetkým namietala porušenie § 210 Trestného poriadku, podľa ktorého „Obvinený, poškodený a zúčastnená osoba majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené prieťahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní. Policajt musí žiadosť prokurátorovi bez meškania predložiť. Prokurátor je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť“.

Pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu bol spis (z dôvodu neprítomnosti povereného vyšetrovateľa mjr. Mgr. F. O. 13. augusta 2020 na pracovisku) obhajcovi obvinenej predložený vyšetrovateľom kpt. Mgr. K. G., ktorý nebol žiadnym spôsobom oboznámený s jeho obsahom.

Porušenie ustanovenia § 210 Trestného poriadku obvinená odôvodnila tým, že v rámci prípravného konania bolo hrubo zasiahnuté do jej práv zo strany vyšetrovateľa kpt. Mgr. K. G.. Tento zásah do práv obvinenej mal spočívať v odmietnutí návrhov obvinenej na doplnenie vyšetrovania po preštudovaní vyšetrovacieho spisu 13. augusta 2020. Vyšetrovateľ kpt. Mgr. K. G. návrhy obvinenej na doplnenie vyšetrovania zamietol na podklade Záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu, ktorý mal byť podľa obvinenej pripravený vopred vyšetrovateľom mjr. Mgr. F. O.. Návrhy na doplnenie vyšetrovania tak boli de facto zamietnuté pred ich navrhnutím, a to bez toho, aby sa tento vyšetrovateľ s nimi vôbec oboznámil. Odmietnutie uvedených návrhov malo za následok, že neboli vykonané žiadne dôkazy v prospech obvinenej v prípravnom konaní.

V nadväznosti na uvedené podala obvinená prostredníctvom obhajcu v zmysle § 210 Trestného poriadku Žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu policajta (ďalej tiež „žiadosť“), ktorá bola doručená Okresnému riaditeľstvu PZ Galanta 25. augusta 2020. Následne prostredníctvom upovedomenia Okresnej prokuratúry Galanta z 27. augusta 2020 bolo obvinenej oznámené, že bola na ňu podaná obžaloba. Obvinená v tejto súvislosti poukazovala na skutočnosť, že obžaloba bola doručená na Okresný súd Galanta až 7. septembra 2020.

Dňa 24. septembra 2020 bol obvinenej doručený prípis Okresnej prokuratúry zo 16. septembra 2020, na základe ktorého bola informovaná, že jej žiadosť o preskúmanie postupu policajta bola predložená Okresnej prokuratúre Galanta 3. septembra 2020. Zároveň jej bolo oznámené, že trestná vec sa v tom čase už nachádzala v štádiu súdneho konania, a z tohto dôvodu bolo jej podanie postúpené súdu.

Obvinená nadobudla presvedčenie, že Okresná prokuratúra sa s jej žiadosťou riadne nezaoberala a nesprávne ju informovala o štádiu konania, čím došlo k porušeniu § 210 Trestného poriadku, ako aj príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom konaní. Týmto postupom jej bolo odopreté právo na obhajobu, znemožnené využitie zákonom garantovaných prostriedkov, a v neposlednom rade aj možnosť zvrátiť nesprávne zistený skutkový stav veci.

V dôsledku nepreskúmania žiadosti došlo k porušeniu jej základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zároveň poukázala na skutočnosť, že Okresný súd Galanta sa k uvedenej námietke nijakým spôsobom nevyjadril a v napadnutom rozsudku sa s ňou vôbec nevysporiadal.

V ďalšej časti dovolania obvinená namietala postup súdu I. stupňa, ako aj odvolacieho súdu, ktoré podľa jej názoru nezisťovali skutkový stav veci v súlade so základnými zásadami trestného konania, najmä so zásadou zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku.

Súdy oboch inštancií sa jednostranne zamerali na dôkazy svedčiace v jej neprospech, pričom sa nevenovali objasňovaniu okolností, ktoré mohli byť pre ňu priaznivé. Napriek jej opakovaným návrhom súdy nevykonali dokazovanie týkajúce sa rýchlosti jazdy a rozhl'adových podmienok vodiča F., miery venovania sa vedeniu motorového vozidla zo strany vodiča F., a to prostredníctvom obstarania kamerového záznamu z miesta činu, ako aj zabezpečením výpisov telefonických hovorov vodiča F. z času dopravnej nehody.

Obvinená uviedla, že základ jej viny sa tým pádom odvíja od skutočnosti, či pri výjazde z vedľajšej cesty (ul. Fazuľová) na hlavnú cestu (ul. Šalská) dala, resp. nedala prednosť v jazde tam prichádzajúcemu motorovému vozidlu Volkswagen Golf EČ: U.-Y., ktoré viedol F. F., čo bolo zase ovplyvnené rýchlosťou tohoto motorového vozidla. V súvislosti s tým obvinená spochybnila aj znalecký posudok č. X /XXXX vyhotovený Ing. J. G., znalcom v odbore cestná doprava z 12. februára 2020 (ďalej tiež „znalecký posudok“), ktorý vychádzal práve z tvrdenia F., že „jazdu vykonával rýchlosťou maximálne 50 km/h“, pričom toto tvrdenie vodiča F. nebolo podrobené ďalšiemu dokazovaniu.

Obvinená na základe toho navrhovala overenie tvrdení vodiča F. vykonaním ďalších dôkazov, konkrétne

zabezpečením kamerových záznamov. Domnievala sa, že v prípade zabezpečenia uvedených záznamov by mohlo dôjsť k objasneniu skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností. K predmetnej dopravnej nehode došlo v intraviláne obce Šoporňa, ktorá je monitorovaná kamerovým systémom. Záznamy z týchto kamier mohli zachytiť buď priamo miesto dopravnej nehody, alebo aspoň úseky hlavnej cesty vedúcej od vstupu do obce po miesto kolízie. Z takto získaných záznamov by bolo možné objektívne posúdiť, či motorové vozidlo vodiča F. sa pohybovalo spôsobom, ktorý by potvrdzoval alebo vyvracal jeho tvrdenia o priebehu dopravnej nehody.

Napriek opakovanej snahe obvinenej o doplnenie dokazovania, zabezpečením kamerového záznamu, vykonaním vyšetrovacieho pokusu a rekonštrukcie na mieste činu, došlo zo strany orgánov činných v trestnom konaní k ich odmietnutiu. Obvinená uviedla, že s ohľadom na to, že ani ona, ani jej obhajca nie sú subjektmi oprávnenými na zabezpečenie navrhovaných dôkazov, je nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdov v tejto súvislosti závažným pochybením, ktoré predstavuje porušenie povinností vyplývajúcich z § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorého sú povinné dbať na to, aby bol skutkový stav zistený bez dôvodných pochybností, a aby boli zistené aj okolnosti svedčiace v prospech obvineného.

Nevykonaním týchto dôkazov súdy porušili jej právo na obhajobu, ako aj princíp rovnosti zbraní, keďže neboli vykonané žiadne dôkazy v jej prospech.

Na základe uvedených skutočností obvinená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyslovení porušenia zákona, najmä v ustanoveniach § 210 Trestného poriadku, § 2 ods. 10, § 2 ods. 14 Trestného poriadku v jej neprospech, z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zrušil rozsudok krajského súdu v Trnave z 9. februára 2023, sp. zn. 6To/60/2022, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Galanta zo 16. februára 2022, sp. zn. 31T/105/2020 a prikázal Okresnému súdu Galanta, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvinenej sa prokurátor Okresnej prokuratúry (ďalej len „prokurátor“) vyjadril v podaní doručenom súdu I. stupňa 16. januára 2024.

Prokurátor v písomnom vyjadrení uviedol, že dovolanie obvinenej L. U. považuje za nedôvodné a neopodstatnené.

Prokurátor považuje rozsudok súdu I. stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu za zákonný, vydaný v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku, na základe riadne a zákonne ustáleného skutkového a právneho stavu veci, pričom poukázal na odôvodnenia uvedených rozhodnutí, s ktorými sa plne stotožnil.

Z pohľadu prokurátora je zrejmé, že obsahom dovolania obvinenej sú námietky týkajúce sa predovšetkým zisteného skutkového stavu a spôsobu, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jej neprospech, a taktiež nevykonanie ňou navrhovaných dôkazov, čím podľa jej názoru malo dôjsť k porušeniu práva na obhajobu.

Vzhľadom k tomu, že prokurátor považuje závery súdu I. stupňa, ako aj odvolacieho súdu za logické, správne a argumentačne dostatočne podložené, sa bližšie k jednotlivým námietkam obvinenej nevyjadril.

Pokiaľ ide o samotnú vinu obvinenej, táto bola podľa prokurátora preukázaná výpoveďou svedkov a najmä výsledkami znaleckého skúmania, ako aj ďalšími v spise zadováženými dôkazmi, ktoré súd v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov najprv jednotlivo, ako aj súhrnne v kontexte celého prejedávaného prípadu posúdil a vyhodnotil spôsobom, ktorý je v rozpore s predstavou obvinenej. Uvedená skutočnosť však nemala žiadny vplyv na zákonnosť a správnosť vydaného rozsudku.

Záverom prokurátor Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol, aby dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, keďže nie sú splnené dôvody dovolania v zmysle ustanovenia

§ 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním obvinenej predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „dovolací súd“) na rozhodnutie 1. marca 2024.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní primárne skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Konštatuje súčasne, že dovolanie obvinenej spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku.

Dovolací súd primárne pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia.

Dovolací súd tiež zdôrazňuje, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytykaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (R 120/2012). S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, dovolací súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným právam obvineného, ktoré sú chránené nielen právnym poriadkom Slovenskej republiky, ale aj medzinárodnými dohovormi, ako je Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo na obhajobu predstavuje neoddeliteľnú súčasť práva na spravodlivý proces a zároveň jeden z kľúčových prostriedkov zabezpečujúcich rovnosť zbraní medzi obvineným a prokurátorom. Jeho účelom je garantovať ochranu procesných práv a oprávnených záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie. Dôsledné rešpektovanie práva na obhajobu pritom predstavuje základný predpoklad vydania zákonného, spravodlivého a ústavne konformného rozhodnutia.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajobného práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. Zásadným porušením práva na obhajobu dochádza najmä v konaní, v ktorom obvinený nemal obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby (R 116/2014). Prípadné porušenie musí mať vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu podstatný vplyv na výsledok konania, teda na rozhodnutie vo veci samej. Výnimočne

môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že obvinená namietala predovšetkým zistený skutkový stav veci a spôsob, akým súdy prvej a druhej inštancie vyhodnotili vykonané dôkazy v jej neprospech, a taktiež nevykonanie ňou navrhovaných dôkazov (kamerové záznamy, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus), čím podľa jej názoru došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V súvislosti s touto dovolacou námietkou dovolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2Tdo/45/2009, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 7, roč. 2011, v zmysle ktorého „Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu“.

Zásadné porušenie práva na obhajobu je preto potrebné vykladať v súvislosti s dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku v časti vety za bodkočiarkou.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku možno dovolanie podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Citované ustanovenie výslovne vylučuje možnosť napadnúť dovolaním skutkové zistenia, teda skutkový stav, ktorý zistili súdy nižšieho stupňa. Dovolací súd nie je oprávnený meniť alebo preskúmať skutkové závery súdov prvého a druhého stupňa, a teda dovolanie nemôže byť založené na tvrdení, že sa skutok stal inak, než ako bol zistený súdom I. stupňa alebo odvolacím súdom.

Inými slovami, dovolateľ nie je oprávnený účinne namietat, že skutkový stav bol zistený nesprávne alebo neúplne, rozsah vykonaného dokazovania a ani napádať hodnotenie vykonaných dôkazov, keďže skutkové zistenia sú nevyhnutným výsledkom hodnotiaceho procesu vykonaného všeobecnými súdmi. (Rozhodnutie č. 47 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2014). Výnimku z tejto dikcie predstavuje len taká procesná situácia, ak je dovolateľom minister spravodlivosti. Len minister spravodlivosti je oprávnený na podanie dovolania proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci (§ 371 ods. 3 Trestného poriadku.)

Obvinená v podstate aj v rámci dovolacieho konania uplatnila totožné námietky, aké predniesla v konaní pred odvolacím súdom, pričom tieto námietky sú obsahovo zhodné aj s jej obhajobnou argumentáciou, s ktorou sa už vysporiadal aj súd I. stupňa.

K námietke obvinenej týkajúcej žiadosti o preskúmanie postupu policajta v zmysle § 210 Trestného poriadku a porušeniu ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku.

Obvinená vo svojom dovolaní namietala, že v dôsledku nepreskúmania jej žiadosti podľa § 210 Trestného poriadku a nesprávneho informovania o štádiu trestného konania došlo k porušeniu jej práva na obhajobu. Tvrdila, že jej tým bola odňatá možnosť procesne reagovať na podľa jej názoru nesprávne zistený skutkový stav veci, a zároveň poukázala na skutočnosť, že Okresný súd Galanta sa k tejto námietke nijakým spôsobom nevyjadril.

Dovolací súd však v tejto súvislosti poukazuje na to, že skutočnosť, že o žiadosti obvinenej na preskúmanie zákonnosti postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku nebolo formálne rozhodnuté samostatným rozhodnutím, neznamená, že by táto žiadosť ostala bez povšimnutia, alebo že by sa jej obsahom súdy nezaoberali.

Z následného postupu súdov, osobitne z rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že námietky obvinenej, ktoré boli obsahom predmetnej žiadosti podľa § 210 Trestného poriadku, boli v súdnom konaní brané na zreteľ. Hoci sa okresný súd vo svojom rozhodnutí k tejto žiadosti výslovne nevyjadril, uvedené pochybenie bolo v celom rozsahu napravené v rámci odvolacieho konania.

Odvolací súd sa s touto časťou obhajoby vecne vysporiadal a vo svojom rozhodnutí na strane 17, v bode 14.9, výslovne uviedol, že námietku obvinenej týkajúcu sa odmietnutia návrhov na doplnenie dokazovania v prípravnom konaní považoval za nedôvodnú. Dôvodom bolo, že táto námietka vychádzala výlučne z domnienky obvinenej, že vyšetrovateľ kpt. Mgr. K. G. nebol riadne oboznámený so spisovým materiálom, a preto údajne nevedel posúdiť opodstatnenosť podaných návrhov.

Zároveň poukázal na to, že predmetné návrhy na doplnenie dokazovania boli orgánom činným v trestnom konaní známe už v skoršom štádiu, keďže boli do spisu doručené 20. apríla 2020 ako súčasť sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ako aj prostredníctvom doplnenia tejto sťažnosti z 28. apríla 2020. Tieto návrhy tak mal k dispozícii aj pôvodný vyšetrovateľ mjr. Mgr. F. O., ktorý s nimi bol oboznámený počas dlhšieho časového úseku (od 20. apríla 2020 do 13. augusta 2020), napriek tomu k ich vykonaniu nepristúpil.

Krajský súd skonštatoval, že neskoršie odmietnutie týchto návrhov iným vyšetrovateľom, ktorý sa so spisovým materiálom oboznámil, nepredstavuje porušenie práva obvinenej na obhajobu, osobitne za situácie, keď skutkový stav bol v konaní preukázaný dostatočne, najmä na podklade znaleckého posudku a výpovedí viacerých svedkov.

Odvolací súd sa konkrétne vyjadril aj k jednotlivým výhradám obvinenej uvedeným v predmetnej žiadosti, vrátane tvrdených rozporov vo výpovedi svedkyne B. A.. V tejto súvislosti odvolací súd v bode 14.8 (strana 17 rozsudku odvolacieho súdu) konštatoval, že žiadna zo strán na hlavnom pojednávaní výslovne nenavrhlala konfrontáciu alebo odstránenie týchto rozporov spôsobom upraveným v Trestnom poriadku. Z tohto dôvodu bolo správne, že okresný súd vychádzal z výpovede svedkyne, ktorú podala priamo na hlavnom pojednávaní. Výpovede z prípravného konania, ktoré neboli na pojednávaní oboznámené, nemohli byť predmetom hodnotenia.

Za týchto okolností možno uzavrieť, že hoci formálne rozhodnutie o žiadosti podľa § 210 Trestného poriadku vydané nebolo, jej obsah bol vecne posúdený a zohľadnený v rámci rozhodovacej činnosti súdov, čím bol naplnený účel predmetného ustanovenia bez zásahu do práv obvinenej na obhajobu.

Pokiaľ ide o námietku obvinenej spočívajúcu v porušení jej práva na obhajobu tým, že súd nevykonával navrhnutý dôkaz, dovolací súd zdôrazňuje, že obsahom práva na obhajobu je síce právo navrhnúť dôkazy a tomu zodpovedajúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu sa takýmto návrhom adekvátne zaoberať, no za porušenie tohto práva nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Súd vykonávajúci dokazovanie nie je viazaný návrhmi strán ani ich názormi, čo sa týka rozsahu dokazovania. Je výlučne na jeho rozhodnutí, ktoré dôkazy sú nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a ktoré sú právne bezvýznamné. Pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je

vykonaných, ale aká je ich dôkazná hodnota. Zároveň, v súlade s týmto princípom, súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu strany na doplnenie dokazovania. Výkonanie dôkazov a ich hodnotenie, ktoré neodpovedá predstavám alebo želaniam obvinenej, teda nepredstavuje zásadné porušenie práva na obhajobu. Zjednodušene povedané, nespokojnosť obvinenej s rozsahom vykonaného dokazovania alebo s tým, že jej návrh na vykonanie dôkazov nebol akceptovaný, nemôže byť považované za dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pokiaľ súd tento postup dostatočne a vecne odôvodnil.

Podľa ustálenej súdnej praxe súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04) a všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04) a ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06). Teda všeobecný súd je povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

Nad rámec vyššie uvedeného dovolací súd poukazuje na úradný záznam z 21. mája 2020 (č. l. 232), podpísaný vyšetrovateľom mjr. Mgr. F. O. z ktorého vyplýva, že v priebehu vyšetrovania sa zisťovalo, v akom rozsahu je obec Šoporňa monitorovaná kamerovým systémom a kde sú tieto kamery umiestnené.

Podľa vyjadrenia starostu obce bolo zistené nasledovné:

- V blízkosti miesta nehody sa nachádzajú dve kamery.
- Prvá kamera je umiestnená na ulici Šalskej, nasmerovaná smerom na mesto Sereď. Zaznamenáva ulicu Šalskú a priestor pred pohostinstvom Lev, avšak nezaznamenáva priestor pred pohostinstvom Corgoň.
- Druhá kamera sa nachádza oproti obchodnému domu Coop Jednota, na bočnej uličke za reštauráciou Corgoň. Táto kamera monitoruje priestor pred obchodným domom Coop Jednota, avšak nemonitoruje ulicu Šalskú ani priestor pred reštauráciou Corgoň.

Zároveň starosta obce uviedol, že kamerové záznamy sa uchovávajú po dobu 14 až 15 dní.

Z vyššie uvedených skutočností vyplynulo, že nebolo možné zabezpečiť predmetné kamerové záznamy z doby spáchania skutku, a aj v prípade ich dostupnosti by priebeh nehody nebolo možné z týchto záznamov zachytiť.

Z úradného záznamu jasne vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní sa usilovali zabezpečiť navrhované kamerové záznamy, avšak z objektívnych dôvodov (uplynutie lehoty uchovávania záznamov) sa im to nepodarilo.

Aj v prípade, že by sa tieto záznamy podarilo zabezpečiť, nebolo by možné z nich zistiť priebeh nehody, pretože kamery nezachytávali relevantný priestor alebo uhol pohľadu, ktorý by bol nevyhnutný pre zachytenie priebehu nehody.

Čo sa týka spochybňovania zavinenia dopravnej nehody obvinenou, dovolací súd marginálne dodáva, že rozsudok súdu I. stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu bol riadne, logicky a dostatočne odôvodnený (v tomto smere dovolací súd poukazuje najmä na body 14.4 až 14.7 rozsudku odvolacieho súdu), pričom vina obžalovanej bola spoľahlivo preukázaná viacerými dôkazmi, najmä znaleckým posudkom a výpoveďami svedkov, ktoré sa navzájom podporovali a vytvárali ucelený obraz skutkového

deja. Z odôvodnení rozhodnutí vyplýva, že sa vecne a primerane vysporiadali aj so všetkými relevantnými námietkami obvinenej, a tým naplnili požiadavky spravodlivého procesu.

Dovolací súd na záver prízvukuje, že námietky týkajúce sa nevykonania navrhovaných dôkazov a nesúhlas s hodnotením dôkazov zo strany súdov nižších inštancií nemožno považovať za dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Uvedené výhrady smerujú výlučne proti skutkovým zisteniam, ktorými sa obvinená snaží presadiť vlastnú verziu skutkového stavu. Za takéhoto stavu nemožno hovoriť o porušení práva na obhajobu, a už vôbec nie o jeho zásadnom porušení.

Dovolací súd preto konštatuje, že námietky obvinenou vytýkané v dovolaní nenaplnili dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ani žiadny iný dôvod uvedený v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Riadiac sa vyššie uvedenými úvahami rozhodol dovolací súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie prijal senát dovolacieho súdu jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.